

[Aksel Larsen.]

der kaldes betastråler, er af en sådan art, at hvis det falder direkte på menneskene, forårsager det ingen skade. Strålingen kan ikke gennemtrænge menneskets hud, men hvis strontium 90 trænger ind i den menneskelige organisme, er forholdet et helt andet. Her kommer vi til selve opbygningen af strontium 90. Det er opbygget således, at det indtil forveksling ligner kalk, som de fleste levende organismer, i hvert fald menneskene, har brug for. Organismen er ikke i stand til at skelne mellem kalk og strontium 90, og i den tro, at det er kalk, optager organismen strontium 90 i sig, hvorpå strontium 90 naturligtvis søger derhen i legemet, hvor kalken søger hen, fortrinsvis i knoglerne. Der aflejrer det sig, og derfra sker der en indvendig bestråling, som der ingen beskyttelse er imod.

Ja, nu siger man i betænkningen, at den radioaktive bestråling kun er forøget med 1 pct. af den naturlige baggrundsstråling. Den naturlige baggrundsstråling er som allerede sagt praktisk talt ufarlig, omend ikke virkningsløs, for mennesket, men den indvendige stråling fra strontium 90 eller tilsvarende stoffer, der måtte komme ind i den menneskelige organisme, er noget helt andet og så ufattelig langt farligere, at man slet ikke kan give sig til at sammenligne i procenter.

Radioaktiv bestråling af knoglerne forårsager knoglekræft, bestråling andre steder forårsager en alvorlig og dødelig blodsygdom, der hedder leukæmi. Der har endvidere været talt om bestråling af de menneskelige arveanlæg, hvilket efter videnskabsmændenes opfattelse kun kan føre til skadelige mutationer, sådan at hvis ikke andre skadelige virkninger var for hånden, måtte man nære den største frygt med hensyn til, hvordan kommende menneskeslægter vil komme til at se ud.

Der har meldt sig atomforskere, som har villet bagatellisere de alvorlige advarsler, der er kommet frem fra mange videnskabsmænd, læger og arvelighedsforskere. En af dem var en amerikansk videnskabsmand, en af dem, der var med til at fælde Oppenheimer og var med til at afløse ham. Hans navn var Neumann. Han bagatelliserede totalt virkningerne af prøveekspllosioner og virkningerne af strontium 90. Han var tals-

mand for den kolde krig og krævede, at man snarest muligt skulle smide brintbomber over Sovjetunionen, og han skal have erklæret, at han ikke troede på nogen fare, før han eventuelt selv blev angrebet af leukæmi. Han skiftede pludselig mening og rejste Amerika rundt og agiterede mod brintbomben, indtil han døde af leukæmi.

Jeg anfører dette eksempel for at advare mod at fæste lid til de videnskabsmænd, der synes — i hvert fald for en tid — ensidigt at have sat sig til opgave at berolige befolkningen.

Jeg må i øvrigt bemærke, at en del af pressen omgås særdeles letfærdigt med, hvad videnskabsmændene siger og skriver. Jeg har i et københavnsk blad set noget af en artikel af den amerikanske atomfysiker dr. Libby, hvoraf det fremgår, at der overhovedet ikke er nogen fare. Jeg kender hans artikel som helhed; den siger nøjagtigt det modsatte, men det pågældende blad — det var for øvrigt Week-end — havde grebet et lille afsnit ud, som blev offentliggjort for at give indtryk af, at dr. Libby, som er en af Amerikas mest fremragende eksperter, anså faren for så ringe, at den kunne negligeres.

Det, man videre skal lægge mærke til, er, at disse radioaktive stoffer, som kommer ind i menneskers og dyrs organisme, ophobes dér. Jeg tillod mig allerede ved første behandling af dette forslag til ratifikation af en konvention at oplæse et citat af, hvad dr. Albert Schweitzer har sagt i sin appel mod atomfaren, hvori han har gjort opmærksom på, at man ledte spildevand fra Hanford atomfabrikkerne ud i Columbiafloden. Det forårsagede en meget ringe radioaktivitet i vandet, men vandplanterne optog denne radioaktivitet i sig og opmagasinerede den, så den blev langt større, og dyr, det være sig insekter eller svømmefugle, som levede af disse vandplanter, og de fugle, der levede af insekterne, opmagasinerede yderligere radioaktivitet, således at vandets forøgede radioaktivitet ganske vist var praktisk talt ubetydelig, men blommen i ændernes æg var en million gange mere radioaktiv end vandet.

Det er det, der sker. Nu kommer man, støttet på sundhedsstyrelsen, og siger, at den radioaktivitet, man har kunnet måle ved at sende menneskeknogler og danske mejeriprodukter til Amerika til undersø-